

WWF-Midt-Norge
http://www.wwf.no/om_wwf/wwf_midt_norge/
Koordinator: Marte Sendstad
Tlf: +47 48 13 76 96
Hjalmar Haalkesvei, 7033 Trondheim
E-post: martese@stud.ntnu.no

WWF-Norge www.wwf.no
Kristian Augustsgate 7a,
Pb. 6784 St. Olavs plass
N-0130 Oslo
Tlf: +47 22 03 65 00
E-post: info@wwf.no

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Strandveien 38
7734 Steinkjer

e-postadresse: postmottak@fmnt.no

Høringsuttalelse til forslag til landbruksmelding for Trøndelag

Vi viser til forslag til landbruksmelding for Trøndelag, med høringsfrist 10.11.2009.

Dette er en omfattende melding, med mange gode punkter, men WWF Midt-Norge ønsker å komme med innspill på den delen som omhandler skogbruket.

Det understrekes at man ønsker å øke karbonbindingen i skogene i Trøndelag, blant annet ved å avvirke gammelskogen. Det opplyses ikke hvorfor man har tallmateriale, eller om man har tallmateriale som understøtter påstanden om at gammelskog binder mindre CO₂ enn yngre skog. Det kan nok være riktig at gammelskogen binder mindre CO₂ per år med tanke på livsstadiet den er i, men i tillegg må en ta hensyn til at betydelige mengder CO₂ er bundet opp i eksisterende tre- og rotmasse. Taigaen, som våre nordlige skoger er en del av, antas å være det økosystemet som har fanget opp den største mengden karbon, og det er bundet ca. 5-6 ganger så mye karbon i jorda som i vegetasjonen. Bare 5-6 % av karbonet i skogen finnes i selve tømmerstokken. Stor og intens hogstaktivitet vil kunne friggi karbonlageret i jorda gjennom forstyrrelser i økosystemet.

Det er i dag altfor lite fokus på den klimagevinsten gjennom å langtidslagre karbon gjennom skogvern. Studier har vist at ivaretagelse av naturlig gammelskog kan gi større positiv virkning på opptak og binding av drivhusgasser enn hogst og nyplantning av ungskog. Det foreligger også god dokumentasjon på at det å satse på framveksten av naturskog kan være et mye bedre klimatiltak enn intensivering av skogbruket med tanke på bioenergiproduksjon. Det er nemlig oppholdstiden til karbonet i skogøkosystemet som er avgjørende for hvor stor klimaeffekten blir. WWF M-N krever derfor at det utarbeides en helhetlig plan for både utvidet vern og satsning på skogsdrift i en klimasammenheng. Uten helhetlig tankegang vil gode klimahensikter lett kunne forårsake større problemer.

WWF Midt-Norge er også usikre på hva som menes med "Det bør vurderes å velge foredlet plantemateriale...". Ved tilplantning av områder bør en være varsom med hva en velger som treslag og – sort. I tidligere tider har for eksempel sitkagran vært brukt langs kysten pga dens høye veksthastighet, men de ulempene den har ført med seg som følge av negative følger for lokal biodiversitet har ført til utryddingskampanjer i deler av landet. WWF M-N mener derfor en bør unngå å satse på fremmede treslag. Dette vil også kunne være i direkte konflikt med den nye Naturmangfoldloven, som inneholder et eget punkt om generelt forbud mot bruk av utenlandske treslag (§ 30).

WWF-Midt-Norge
http://www.wwf.no/om_wwf/wwf_midt_norge/
Koordinator: Marte Sendstad
Tlf: +47 48 13 76 96
Hjalmar Haalkesvei, 7033 Trondheim
E-post: martese@stud.ntnu.no

WWF-Norge [wwf.no](http://www.wwf.no)
Kristian Augustsgate 7a,
Pb. 6784 St. Olavs plass
N-0130 Oslo
Tlf: +47 22 03 65 00
E-post: info@wwf.no

Det diskuteres at en kan anlegge skog i områder der det tidligere ikke har vært skog, og ytre strøk av Trøndelag trekkes fram som eksempel. Disse skogløse partiene er mange steder preget av kystlynghei, en naturtype som er i tilbakegang både i Norge og Europa. En eventuell tilplanting av kystlyngheier vil derfor være negativt for naturtypen generelt og for artene tilknyttet denne naturtypen spesielt. Samtidig vil skogreising på arealer som tidligere ikke var skogkledd kunne endre arealenes refleksjonsgrad. Områder uten skog som er snødekte om vinteren reflekterer mer solinnstråling enn arealer som er dekket av mørke trestammer. Studier viser at den varmeinnstrålingen som absorberes av trær fører til en netto oppvarming, noe som virker mot effekten av karbonopptaket til den skogen som er reist. Usikkerheten ved om skogreisingstiltak på tidligere skogløse områder kan regnes som klimatiltak ved for eksempel bioenergiproduksjon eller råvarer til bygningsmaterialer er stor og bør, basert på det nåværende kunnskapsgrunnlaget, frarådes som klimatiltak.

Med tanke på at myndighetene legger opp til at skogvern i hovedsak skal skje gjennom frivillige prosesser er det viktig at landbruksmeldinga ikke legger opp til en reduksjon i verdifulle og verneverdige skogsområder. Dette vil ofte være partier med eldre skog, og en må derfor se mer helhetlig på verdien av dem enn kun hvorvidt de akkumulerer mye eller mindre CO₂.

WWF M-N stiller seg meget positive til forslaget om å slutte fullstendig med nydyrking av myr. Som nevnt i rapporten kan myrområder binde store mengder CO₂ og metan, samtidig som de er viktige for vannlagring i naturmiljøene, og for tilhørende arter. Spesielt i lavlandet har myrer i stor grad blitt dyrket opp, og denne naturtypen er gått mye tilbake.

Under tiltak er ett av punktene som nevnes inngrepsfrie områder og omdefinering av tyngre tekniske inngrep. Dersom det her er tenkt en forringelse av det eksisterende begrepet, vil WWF M-N stille seg avvisende til et slikt tiltak dersom dette er med på å begrense eller redusere den eksisterende mengden inngrepsfrie områder. Norge har opplevd en jevn nedgang i det totale arealet inngrepsfrie områder gjennom de siste hundre år. Det er derfor viktig å forhindre ytterligere fragmentering av områder av denne typen. Av den grunn er WWF M-N i utgangspunktet også skeptisk til det skogsbilveiprogrammet som nevnes, da skogsbilveier er en av de viktigste årsakene til fragmentering av naturområder.

Å utrede skogens CO₂-bindingskapasitet er et fint tiltak, men det føles ikke helt riktig å utarbeide videre planer for kystskogbruket på klimatankes premisser før denne kapasiteten er ferdig utredet. Selv om skogen i Norge i dag har et netto opptak av karbon er det viktig å se på prosessene bak disse målingene. En av årsakene er at skogen i Norge er relativt ung. Dette skyldes at skogen var langt på vei hogget ned på begynnelsen av 1900-tallet, hvor gammel naturskog ble omformet til kulturskog og hvor karbonet lagret i jordsmonnet ble frigitt. Det betyr at den netto bindingen vi ser i dag ikke ukritisk kan benyttes som argument for å intensivere skogbruket eller produksjon av bioenergi som et klimatiltak da bindingen dels "skyldes" gamle utslipp og ikke ny lagring. Først når en fullstendig utredning foreligger kan en begynne å se på hvordan man kan bruke skogen som virkemiddel for å kompensere for landsdelens utslipp av CO₂.

WWF-Midt-Norge
http://www.wwf.no/om_wwf/wwf_midt_norge/
Koordinator: Marte Sendstad
Tlf: +47 48 13 76 96
Hjalmar Haalkesvei, 7033 Trondheim
E-post: martese@stud.ntnu.no

WWF-Norge [wwf.no](http://www.wwf.no)
Kristian Augustsgate 7a,
Pb. 6784 St. Olavs plass
N-0130 Oslo
Tlf: +47 22 03 65 00
E-post: info@wwf.no

Skogbruket har en essensiell rolle i den framtidige planen for landbruket i Trøndelag. Når en nå skal se på hvordan en kan drive skogbruket mer effektivt og øke verdiskapingen er det veldig viktig at en vurderer konsekvensene av de ulike tiltak før en bestemmer seg for hvilke tiltak en vil satse på. WWF M-N håper derfor at en utreder kontroversielle tiltak i større grad og definerer disse mer nøyaktig eller går bort fra dem i den endelige meldinga. Å ta de riktige avgjørelsene handler om å ha tilgang på mest mulig kunnskap. Dette er spesielt viktig med tanke på forvaltning av norsk natur, nå og i framtiden.

Med vennlig hilsen

WWF-Midt-Norge
Sverre Lundemo
Julien Cochard
Marte Sendstad (leder)